

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. над. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 11—12 год. передпол.
Реклама не застосовується.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4/30 зв.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці і дов. Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. доз.
Італії 750 ал., Німеччині 750
ал., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Ру-
мунії 150 лей, Болгарії 750
ал., Австрії 750 ал. Замі-
няє 1 год.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Льокарно.

Імовірний корисний зворот. — Порозуміння про вступ Німеччини до Ліги Націй. — Чехословаччина зрікається французької опіки. — Компромісія Скішинського і шофер Штреземана. — Що скаже Берлін?

Здається, що над озером Ляго Маджоре повівся вітряний пошук теплий животворний вітер і просяв вже найбільш небезпечні хмари, які чинили над судовою палатою у покинутому надбережному містечку. Здається, що прийшов вже зворотний момент у великій міжпереміжній конференції, що радить над замиренням мира, так немирно встановленого у Версалі. Здається, — лише здається, бо смертна преса й усі смертні її читачі не в силі нічого певного дізнатися про хід „явної“ дипломатії, веленої кількома богами у нинішньому льокарському Олімпі. Боги, ці боги, такі задрі на свої тайни і так лаються, щоби крім здогадів німаксно означена вістка про їх розмови не облетіла світ, що один із них, Бріан, заявив, що правда, по конференції зробила поважний поступ, але інтерперелюваний, чи поступ цей рішучий, збав скрутив: слово „рішучий“ є, мовляв, за яскраве...

Цей поважний поступ, судячи з коротких і загальникових телеграм, слід добачувати у: 1) порозумінню щодо оспорованої 16-ої ст. статуту Ліги Націй, яка була найбільшою перешкодою для вступу Німеччини до Ліги Націй і 2) згоди Чехословаччини на ретрагіцію з гарантії Франції арбітражного чесько-німецького договору.

В справі першої зазначеної точки, порозуміння має базуватися на таких підставах: Німеччина приступила до Ліги Націй на звичайних умовах. Однак з уваги на застереження Німеччини щодо 16-ої статті статуту Ліги Націй (яка накладала на Німеччину обов'язки ексекютора Ліги, а на практиці — елент. оборони Польщі перед большевиками) союзники складають декларацію, в якій прогадують, що лише збори Ліги Націй мають право інтерпретації пакту та признають, що титарі, які спадують на держави, покликані берегти взаємні зобов'язання, на випадок війни повинні бути залежними лише від тих засобів, якими ці держави розпоряджаються. Крім того представники великих держав, які радять тепер у Льокарно та які є постійними членами Ради Ліги Націй, складають заяву, що коли Ліга Націй розпізнає якусь антимілітарну акцію щодо 16 ст., то вони візьмуть на увагу спеціальне географічне положення і збройний стан Німеччини. Такий робом усувається небезпека, якої Німці найбільше боялися, а то, що наслідком спрешарованого без їх волі і участі статуту Ліги Націй, їх край може стати ареною війни чужих держав задля чужих інтересів.

Друге дядекосго порозуміння торкається, як згадано, чесько-німецького пакту. Короткий офіційний комунікат чехо-слов. преси повідомляє про успішний висхід конференції між Штреземаном і Бенешом. „Тейс“ відкриває рубель заслони того успіху: Чехосло-

ваччина заявила устами Бенеша готовність зрецигувати з гарантії Франції, задовольняючись лише гарантією Ліги Націй. Це значить не менше ні більше, як лише признання неактуальності чесько-французького військового союзу у відношенню до Німеччини! Чехи зрозуміли, що триматися сліпо й за всяку ціну поли Франції небезпечно, бо поля може зіплатити.

Безумовно, що оба наведені порозуміння, які є великим кроком вперед конференції в Льокарно, є боліочим ударом для Польщі. Побіджус теза Чемберлена-Штреземана, що спершу має прийти рейнський гарант. пакт, а потім швейно східний, і що ці дві справи є з собою незв'язані. Скішинські бачить, що наради шоплаз блищать успішного кінця без його участі, та що він у шораз більшш примусовій ситуації, щораз більшш напружений на змисл, що ось вже все було в порядку, коли не застільки вартість Польщі, яка не хотіла поступитись у своїх анахронічних претенсіях, не хоче зрозуміти інтересів європейського мира. Надзвичайно характеристичним є відношення Штреземана до Скішинського. Швейно в понеділок

12. н. м. Бріан представив Штреземанові польського міністра загальних справ. Зустріч тривала буквально 15 хвилин і розмова була суто конвенціонального характеру, про „погоду“ і т. п. цікаві речі, — та й годі. Але польська преса про цю зустріч пише шумно, як про першу „конференцію“. За те на справжню конференцію, заповіджену поміж Бріаном Штреземаном і Скішинським — Штреземан не прибув. Потім він просив вибачення: його шофер, мовляв, не знав дороги і заблукав! Не трапив бідолаха на конференцію зі Скішинським, але дивним дивом саме в той час напорівся на Бенеша, в яким без довгих торгів і без усяких посередників прийшов на цілій лінії до порозуміння! Якщо й даліше будуть такі успіхи польської дипломатії, то ледве чи вдоволеною буде Варшава, голована вічними запевнюваннями свого міністра про непохитну вірність Франції та одностайність лінії з Чехією.

Тепер ждуть у Льокарно повороту спеціального німецького кур'єра, висланого відтілю до Берліна, який має привезти погляд Гінденбурга і решти німецьких міністрів на вислід розмов Лютора й Штреземана з Чемберленом, Бріаном і Бенешом. Якщо не прийдуть якісь неприємні несподіванки, то — здається — назавні керманічі європейської політики розідууться зі швайцарського містечка вже невдовзі як тріумфатори.

Недомагання уряду Грабського.

Де їх дошукуються народова преса.

Навіть відсунення соймових нарад не спасло уряду Грабського від неприємностей зі соймовими атаками на його політику. Ті атаки пішли так далеко, що уряд Грабського сколихнувся у своїх підставах навіть від тих сліпих ударів, що йдуть зі соймових кульварів. А удари ці важкі, бо можуть спричинити не тільки урядову, але й державну кризу.

Прем'єр і міністер фінансів недоволені зі сойму і цьому недоволенню дав вислів перед представниками преси, але не всієї тільки пепесінської та народово-демократичної, тобто тих соймових груп, які Грабського не заатакували. Бо все инше є нетерпелістю викидає скликання сойму для зведення генерального бою з урядом.

Грабські недоволені, що його санашійних законопроектів сойм не передав до комісії та не продовжував нарад без огляду на конференцію в Льокарно. Соймові кола знов, питаючи відсунення соймових нарад, кермувалися виключно льокарською конференцією. Бо на їх думку, дискусія над експозе прем'єра могла тільки ускладнити та утруднити місію гр. Скішинського в Льокарно.

Не те думає Грабські. Він видно надіявся, що під вражінням льокарської конференції одозидібно настроєні групи сойму алагодять свою критику та не допустять до урядової кризи. На жаль він розчарувався у своїх рахунках. Олошний волила погодитися на відсторонення

нарад ніж дати свою згоду на до-теперішню господарку уряду.

З тої нагоди появилися в польській пресі цікаві голоси, що кидають дуже ярке світло на теперішні відносини в найвищих польських урядових сферах і на безпрограмову та безсистемну господарку тих сфер.

Розгляньмо голоси тих, що хочуть підтримувати теперішній уряд беззастережно, отже від народової демократії. Львівський її орган „Слово Польське“, передчуваючи неминучу кризу уряду, містить в понеділковому числі „фільософічну“ статтю на тему сучасного парламентаризму п. н. „Узурпація парламентаризму“. На думку автора парламентаризм у цілій Європі переходить важку внутрішню кризу. У всіх краях з парламентами уряди слабші а подекуди то й позапартійні. Во ніде не дає для урядів належної підтримки навіть велика парламентарна більшість. Уряди дуже рахуються з парламентарними меншостями і стараються радше догодити їм, ніж своїм більшостям. Причину цього бачить автор у тому, що нині

„Парламенти верстали бути озером для урядів, які чинили підбоям їм ту зазвисть? Без сумнію таким чином важливість нині публічна олія. Чи це важливість чинить, щоби заперечити уряд дає сизу? Кожна відомість, що наспів публічної олії така чинить не є і бути не можуть? Тому то нашо слабій уряд дає нас і алагам в Європі.“

Ось якими шдятами поза плоти та поза оголоди доходить атоп

до вишукання причини для немочі теперішнього польського уряду. Слідувати за тим „фільософічним“, здавалось би, що на це нема ніякої ради. Але де там? Вдумчивий публіцист зі „Слова Польського“ наводить і на це раду в так значному доповнюванню парламентаризму. Щож це має бути? Ніщо инше тільки внесли Грабський до сойму, законопроекти про Господарську Раду, Раду Ощадности пліос проєктовані сичим автором Рада Державної Оборони, Рада Оборони Скабу і Рада публічного Спасіння. Сімі ті ради мали би очевидно дорадчий голос, отже в нічому не впливали би на політику уряду. Та за те служили би вони параваном для урядової політики і мали би впливати успокоюючо на публічну олію. А самі трагічні назви тих усіх рад є вистархачі, щоби в публічній олії викликати переполох і паніку. Про ратунок і спадіння вони кажуть і підтверджують тим самим катастрофальний стан державних відносин.

Очевидно, що пач публіцист зі „Слова Польського“ не хоче додуматися до того, що парламенти є перш за все висловниками публічної олії. Инша річ з польським соймом. Він є висловом публічної олії, але з перед трьох літ і то олії не всього населення. Щоби цю олію відсвіджити та скріпити треба тільки розв'язати сойм та скликати новий, і швейно тоді виявиться правдива публічна олія.

Народовий орган до того додуматися не хоче і через те торочить теревені про кризу всього європейського парламентаризму та слабкість парламентарних урядів взагалі.

По широкому світі.

Муссоліні почуває себе двічі ображеним, перший раз за промову в австр. парламенті посла д-р Еллек-Богена, за яку австр. уряд тепер офіційно прохав вибачення; вдруге за фразу англ. прем'єра Болдуїна, що Англія не терпіла би в себе ніякого Муссолініного. Протест Муссолініного перед англ. урядом ще не діждався відповіді.

Італійський уряд, себто на ділі голова ради фашистів, під промовою Муссолініного, домагастися від міністра справедливості перевести закон, що всі страйкти вважає державним злочином і дозволяє карати страйкарів.

Литва святкувала день 9. ц. м. як національну жалобу, на спомин зайняття Вільни польськими ген. Желіговським.

На Балтійсьім морі буря викинула на беріг 12 вітральників, заледя частину Ленінграду і прорвала залізничний шлях на ліній Охті.

Англійська робітничая партія (лейбор парті) вичеркнула зі свого списку всіх комуністів, згідно з останнім рішенням партійного конгресу в Ліверпулі.

Загальний страйк проголошено комуністами у Франції покищо не вдавсь.

Відвідини.

Львів, 15. жовтня 1925.

Сьогодні завітано до Львова французькі парламентаристи. Приїжджають вони до Польщі на запрошення маршалків союму і сенату, щоб відвідати важливі осередки сучасної Польщі. Шлях їхньої поїздки: Варшава-Львів-Варшава-Вільно.

У відвідинах бере участь 14 французьких парламентаристів всіх партійних відтінків, а саме: сенатори: Муте, Стінас, Шессі, Гаміар, Февріє, Маєс, Ялар, Бовіан, Пресман, соціальний радник: Пемон і Мажарме та представники національного блоку: Евен і Робалія.

У цій парламентарній прогульці переважують представники лівого картелю. Вони то сьогодні будуть зустрінуті представниками польської влади у Львові та польських урядових і громадських установ. Французька демократична лівица ніколи не відносилася зі захопленням до відбудованої

границі Польщі. Тим більше ніколи сьогодні вже владений польський режим не міг найглибше прихильників чи оборонців серед представників французької демократії. Навпаки, французька лівица була найбільше вирозумілою

І сьогодні представники тієї лівиці — гості маршалків союму і сенату. Уряд поробив всі заходи, щоб прийняття французьких парламентаристів вийшло величаво. Адміністраційні чинники одержали наказ рожевими плястерками позаліплювати всі прогалини страшної дійсності. Пороблено теж всякі можливі заходи, щоб французьких гостей так обставити, щоб вони ніяким чином не могли вийти поза рамки офіційних прийнять. Не підлягає сумніву, що гостина французьких парламентаристів буде використана „північними Французами“ для гучних деклямацій про волю, рівність, братерство, свободу всіх народів. Крилаті демократичні клічі творитимуть ореол пируючих. Та ледве, чи цей „пир серед чуми“, цей офіційний „сінпозіон“ заглушить важкі голоси

Очевидно, якщо французькі парламентарії мали б намір познайомитися зі справжніми відносинами в

Польщі, а особливо на українсько-білоруській національній території,

Поїздка французьких парламентаристів має на меті познайомитися з польськими (а державному розумінні) відносинами. Ясно, що односторонній погляд у Львові, переплітаний прийнятими і пірими, не може здійснити наміченого завдання. Теж саме торкається Вільна.

Французьких парламентаристів в першу чергу вититують польські парламентарії: Мончинські, Прушинські, а може й Розмаріни та Зільберштайни. І хоч представники французької демократії запитали на українську національну територію, то їх не стрінуть умандатовані представники галицько-українського народу. Український нарід Галичини навіть не має свого представництва в польському союмі, бо польський уряд перервав вибори в Галичині тоді, коли ця країна не була складовою частиною Польщі.

На це бажали ми звернути увагу французьких гостей та перестерегти їх перед всякими типами, яких урядово покликало на „заприсяжених“ представників українського громадянства. Справжнє знайомство, дійсне і вірне, з відносинами на українській і білоруській національній території під Польщею може бути досягнене тільки тоді, коли між гостями і представниками тих народів будуть усунені дрібні Патюмкіни і небажані посередники.

17 ц. м. здержується висилку часопису тим ВП. передплатникам, що залягають з передплатою за біжучий місяць. Передплата на біжучий місяць 4'50 зол.

4-5

На внутрішні теми.

Урядища наших інституцій і громадське сумління.

Розвитком наших інституцій може бути задоволений тільки той, хто на них дивиться з становища, як пережити нинішній день, отже з становища вповні безідейного або дуже слабо зацікавленого ідейністю. Хто ж знає з пережитого, пережитого чи перестудіюваного минуле наших інституцій, передумав його та вдумався у відповідальність їх сьогоднішнього стану перед завітаним днем, перед будучою історією, той на загал бодей не має чим захоплюватися.

Література без ідей не є літературою, а тільки збором різних віршів і прозових, крапчиків і гірших писань, наука без ідей не є наукою, так само розвитку інституцій без її напрямчої ідей не можна назвати справжнім розвитком інституцій. Ідея — це та червоня нитка, що наскрізь проходить через розвиток інституцій від її повстання до крайнього пункту. Ні, — ідею інституцій краще порівняти з рікою, що з струмочка постає річкою, а пізніше меншою й шораз більшою рікою, — краще порівняти тому, бо при правильній і справжній розвитку інституцій її ідея повинна кріпшати й розростатися, як могутнє ріка наслідком шораз нових допливів.

Ідея інституцій залежна від її характеру: ця ідея у різних інституцій різна. Незмінними лишаються для всіх інституцій однаково носії ідей. Кого назвати носієм ідей інституцій? Чи виділ, управа, верховну раду, чи як би там ні називалося тіло, якому часову „суверенність“ передали загальні збори інституцій? Загал членів не може бути носієм, він творить тільки підбудову, менше чи більше пригоже або непригоже середовище для розвитку інституцій, як ширшим таким середовищем є все громадянство відповідно до свого зацікавлення долею й долею своєї інституції.

Правда, голозну моральну й матеріальну силу черпає інституція саме з найширшого громадянства; правда, на рід і ступінь ідейності інституції мають непереможний вплив визначні одиниці громадянства устним шляхом і при помочі своєї преси, але все таки не широкому громадянству й навіть не загальній членів інституції бути носієм ідей інституції, а якомусь тілу, по-

стійно відповідальному. Якеж тіло може сповняти цю роль, чи може виділ або управа інституції, куди дуже часто влізаються одиниці через випадок, наслідком непорозуміння, або неохоти кращих людей зайняти такі місця, нпр. наслідком невідповідної боротьби поодиноких груп членів інституції? До цього такі тіла вибираються на короткий час, підпадають вічним змінам і не можуть бути активними носіями ідей інституції, хоча у виділах і управах бувало досі одиниці, ідейною працею й посвятою котрих фактично держалася інституція через такий і такий протіг часу.

Деж шукати носіїв ідей інституції? Такими носіями повинні бути не виключно, але головним урядові інституції. Відповідно до цього повинна інституція й добирати своїх урядовців. Кандидатами на урядовців наших інституцій можуть бути тільки люди з чутким громадським сумлінням. І чутке громадське сумління мусить бути найвищою інституцією для урядовця нашої інституції.

Чим тяжша й відповідальніша роль, тим вона почесніша. В добрім розумінні ролі справжнього урядовця української інституції — урядовця з чутким громадським, а як хочете, національним сумлінням — ця роль тяжка й дуже тяжка. Бо урядовець нашої інституції не так відповідальний перед своєю хазилевою управою, як перед загальним членів і взагалі широким громадянством, з якого інституція черпає свої життєві соки, нарешті як перед будучиною й історією даної інституції та загально-національною історією.

Свідомий своєї ролі й відповідальності за неї урядовець нашої інституції не стерпить, щоб поруч нього працював у ній чоловік із довгими й брудними в громадянських справах руками, що більше, такий урядовець у першій мірі відповідальний перед громадянством навіть тоді, коли б помірковані безпосередніх „суверенів“ урядовця приладково дістався замість сторожа народнього добра вовк, що чигає на кожній місці на свою жертву. Чутке громадське сумління урядовця подякувало б йому й в такій разі шлях рятунку інституції перед вовком і зовсім ненажерливістю.

Громадське сумління повинно змусити урядовця нашої інституції спеціалізуватися в своїм фаху, бо без спеціалізації й без солідної праці в парі з відповідною винагородою за неї неможливий по-

О. Д.-Р. Г. КОСТЕЛЬНИК.

2)

Зі Львова до Риму.

I.

У вагоні ч. 18 345.

(Продовження.)

Зі Львова виїхало нас около 50 осіб — майже всі Львовяне. Вільмох священників (з о. пратом Войнаровським „на чолі“), а решта світські. Чи було більше мужеськості пола, як гарного, не знаю, бо не числив. Але на око виглядало, що панує рівновага. Було кілька „повних“ родин: родичі в дітях. З тих „дітей“ тільки двоє були „правдивими“ дітьми: Юра і Луція Б., а решта з певністю на смерть образились би, коли б їх називати дітьми: неж були бє правдиві паняночки й паничі, які самостійно (своїм розумом і хистом) уміли собі поради в невідгодах подоріжжя.

Ми заповнили цілий вагон. Говорять представити ласкавим читачам цей вагон, бо він нас завіз аж до італійської границі — гордо, бадьоро і услужливо. Поляки певно хотіли показати „світові“, як вони Українцям у всьому „дають“ (не „ступають“) на руку, а може й нам, Українцям, тим хотіли щось сказати, та вибрали для нас найгарніший віз: чисто новий, шойно з фабрики, аж свіжий. Усіх па-

домників це дуже „вразило“, а мене просто заінтригувало. Відки їм такі вагони? — подумав я собі, і давай шукати за фірмою. Знайшов: „Lilpop Ran & Loewenstein-Warszawa“.

Гм, думаю, „Warszawa“ ніби є, алеж той „Lilpop Ran“ і „Loewenstein“ — це якесь більш загадочне, чим колиб походило просто з Палестини (авжеж з теперішньої)... І коли я своє „недоуміє“ виявив старшим (радикам, — низшої ранги либонь між нами не було), всі ми возмишались Варшавою, що вона вже й такі „первокласні“ вагони будує... Та ми обманулися! Звели нас повори — політура! Аж на італійській границі я відкрив правдиву фірму: над колесами, на невидному місці, відчитав я: Wier і назву фабрики, але — на жаль — не мав часу відписати її, і забув.

Завелика прихильність польських залізничних властей не вийшла нам на добре. Ми просто лиpli до лавок і у Відні треба було бензиново вичишувати сліди тих надто близьких „польсько-українських взаємин“ — то на хребті, то де инде (куди хто більш гравітував). Не взявши собі того до серця тільки ті, що вибралися у старому одніні в надії (себто в спекуляції) на нове.

Чи маю по черзі представляти всіх паломників і паломниць, або хочби гуртки, які — звичайно — потворилися в дорозі? Думаю, що

цього не бажали би собі учасники папського паломництва.

Зрештою це зробило би мій „реферат“ дуже сухим — „Бедекерським“. Замовчати дещо — а повстати тайна, яка все є більш приманчива, як Бедекерські дані. Отже скажу тільки загально: потворилися в нашому вагоні численні гуртки — то на основі віку, то на принципі легкого симпатії, то на засаді ще лекшої (або й тяжчої) антипатії, як звичайно в більшому товаристві. Завязалися знайомства симпатичні й памяті — либонь на ціле життя, якщо память допише! І говорили люде, гомоніли гуртки — буз теж на це час! Тут про щось розправляють, там щось веселого оповідають, а тут знов молодший радник люльку курить, і Бедекера студіює, тай викладає, як і що буде в Італії... Розуміється, з тих мрій либонь не сповнилась навіть десята частина — як звичайно в житті.

Були й такі, що ходили від гуртка до гуртка, та всяке придумували, щоб людам і „дітям“ було весело. Мій батько всі дива життя буття тим псує, що „Бог всяке хоче мати“. А так само товариство „всіляке хоче мати“, бо контрасти збільшують афекти.

Може хтось із тих загальних рис нашого паломничого товариства виснує здогад: що між нами не було правдивих паломників-богомільників. Авжеж що були! Сиділи

спокійно і медитували, задержуючи весь час побожний, поважний вигляд. Означе „паломник з професії“ прилучився до нас шойно в Перемишлі. Чому саме в Перемишлі, не знаю. Так само мій він прилучився до нас у Львові, в Кракові, у Відні, бо він ціле своє життя „паломничає“. Це д. Барвінський (простий собі чоловік) з Підляшя, відомий у Львові, Варшаві, в Кракові, в Ченстохові, у Відні, в Римі... Його вигляд пригадує давніх стовпників і затворників, і коли йде вулицею, то ціла вулиця за ним зглядається. Такий паломник, професійний обертюх, не дуже то гармонізував з нашим товариством. Але наш провідник, о. д-р І. Бучко, потішав нас, що д. Барвінський обіцяв, що викупасться, обстрижеться і прийде в „новому“ одягові. Прийшов — і справді без своєї „затворничкої“ пелерини; чоботи без (відвічного) боло-та; на спіднях тільки одна (величезна) лата; а на голові гальбін-ліндер — вправді побіганинаний, але ще чорний. Коли я похвалив пришельця: „тепер виглядає як кавалер“, він усміхнувся ласкаво — знати тому, що додержав даного слова. Не був він для нас татарем, бо сів собі на лавочці, що у аходів переділі коридора, і тут остав аж до Відня.

(Продовження буде)

Від 30 літ існуюча торгівля корінних товарів і КОМНАТА ДО Снідань

В. І. ФРІДА, при вул. Вохановського 4. 3. карла Базилевича

поруває по цілковитім відновленню, БАГАТО ЗАОСМОТРЕНИЙ БУФЕТ, — ГОРЯЧУ КУХНЮ — ПЕРШОРЯДНІ НАПИТКИ.

НАДІСЛАНЕ.

АДВОКАТ

д-р Володимир Ніжин

верс під 25. вересня 1925. р. адвокат
сину канцелярії
527 в ЯНОВІ Б. ЛЬВОВА. 9-10

ЗВІДОМЛЯЮ

моїх П. Т. Гостей, що свою
РЕСТАВРАЦІЮ

і Комнату до Снідань
під „ЗОЛОТОЮ ГРУШКОЮ“.

Існуючу від 1811 р. при вул.
Кравівській ч. 7., проваджу від 3.
ш. м. у власнім заряді.

О ласкаві відвідини прошу

635 2-2

ІВАН ЛЮДВІГ.

— Як заосматрюють кооперативні
товариства на Україні? На засіданні
пленуму Центрального Комітету компартії
більшовиків України завіс секретар Ле-
бідь, що деякі товари, як наприклад пер-
шаль і посуля, маюють зібрати тро-
шту до сільських кооператив аж 300 днів.
У харківській губернії сільська кооперація
збуває серед селян заведані 40 відсотків
товарів, які дістає для розпродажу між
лими. Решта тих товарів йде в руки при-
ватних спекулянтів.

— Засуд мисловських фінансових
інспекторів. У Москві закінчилися судові
процеси проти фінансових інспекторів.
Ім поставлено в вину вилучення, яких са-
ми допустилися, покритуючи злочини уря-
довців. Інспектора Стаховича засудили на
кару смерті через розстріл, 5 його товари-
шів на довічне тюрем, а 37 грома-
дян, що давали інспекторам хабарі, засу-
джено тех на тюрем від 1—8 літ для
кожного.

— Національні суди на Україні. На
радянській Україні зорганізовано 92 на-
ціональні судові камери. В тому числі
утворено 33 жидівських, 31 російських, 14
німецьких, 6 польських, 4 болгарських і 4
грецьких камери.

— Відомі отаманщини. Київський
революційний трибунал засудив на кару
смерті через розстріл бунтівного помічника
отамана Зеленого-Гаршченка. Гаршчен-
ко доказав вбивство п'яти десятків ко-
муністів. Він організував свого часу відомі
напад на Тривілля, в якому вбито цілий
відділ київських комсомольців. Він же
затонив на Дніпрі два пароходи, на яких
їхали комуністи.

— Хрещинський посол Ковачини
і панська мова. Д-р Ст. Вілек отримав
з Комарна у коветі й на бланкеті „Senat
Rekrutierungsliste Polakie“ та з печаткою
„Український селянський клуб, сойм, Вла-
шала“ такого листа у буквальному тексті:
„Wielmożny pan D-r Stefan Wiklak w Grzdku
Jagiellońskim. — Warszawa dnia: Czolo-
wiec, 1925 4. 10. — Wielmożny Panie!
Otrzymałem zawiadomienie od Pana o za-
płaconie tej kwoty co do banku to doproszę
Pana że wkrótce kasie zapłać bo ja do-
brze wiem ale niewiedzałem ile i czekałem
na zawiadomienie A pan Kowczawa powie-
dzieć sam był mnie zawiadomił i pana nie-
tródkie kreślę się z zaskoczeniem p. Jan Kraw-
czuszyn“ 1. дивувались колись люди, що
одині рекрут з Покуття запропорені на
3 роки до каторги такого-то „ліського
регіменту“ писав під кінем, військовою
службою до спеси сільської думщини: „Лі-
бе Гандлю!“ Видно, що й ліквідаційні
послани варшавське „панство“ заміною-
вало настільки, що перед українськими
адвокатами хотіть почуваються своїм по-
ступом у панський громаді. Лист ознамен-
ований „посла“ Крайчинина з матеріалом
для „Зізн“ з допискою „завітничка“.

— Нов з поліційної філії виглядає
автентична погроза, яка позначена трапи-
лась одному з наших львівських грома-
дян: його синка 18-літнього гімназиста,
заарештували на вулиці, вважали до якоїсь
окремої кімнати на поліції, де його від-
фотографували, зробили відбитки пальців,
взяли точні інформації про його особу,
зконфронтували його з десятком невідомо-
го йому особами і запитали, Коли бать-
ко хлопця звернувся до дирекції поліції
за розясненнями, всієї розшуку за списа-
ними документами з його сином не дали
результату і у всіх відділах повторили
категоричну заяву, що такого арештуван-
ця і протоколу зовсім не було.

— З хроніки самогубств. Вчора у
Львові трапились нові три самогубства.
Ці молоді жінки: Олена Януш і Марія
Кос хотіли отруїтися кокаїном і сільним
квасом, а 64-літній старець Рутковскі —
вероналем.

— Арешт алоніків у Дрогобичі.
Львівські відомі вломники, що перенесли
свою діяльність до Дрогобича, попали в
руки поліції при праці над грабунками
почтових кас. Іх імена: Йосиф Розен-
буш, Степан Волошин, Казимир Михаль-
чинин і Лев Коль.

— Ниязь, полковник, лікар і ошума-
нець в одній особі лічить нелегально се-
ран у соціальних та расових позиті різних
ліній. Є він російським емігрантом, на-
зивається Олександр Іванович, і позначився
при арештуванні до свого лікарського
фаху, в якому не добачував нічого злого.
Багато його пацієнтів мало занедажати,
а коли один умер він утік до Львова.
Невідомо ще, чи з усіх його титулів: кня-
зя, полковника та лікаря, бодай один є
правдивий.

— Самогубство варшавського фа-
бриканта. У зв'язку з неуважною еконо-
мічною хвилю в Польщі поговини само-
губство власник найбільшої в Польщі
фабрики черевиків (фірма „Слон“) Кароль
Гімельфарб. Причиною самогубства бу-
ла депресія та клопоти зв'язані з спа-
тою любов'язам.

— Нова американська манія. В о-
станніх тижнях зросла в Зєдинених Шер-
жанах мода плечати та носити тюрбани
до величезних хороших маній. За один
тюрбан платили 5.000 до 12.000 доларів.
Це є така сума, що якби її не друкував
повалений часпис, то можна би її вважати
жломом. Голландія, країна, що має спе-
ціалістів до плечання цієї квітки, вже ви-
слала до Америки 70.000 скриньок з тюрба-
нами. Цікаво, що така тюрбанова не-
дуга панувала в Америці вже в 1634 р.

НОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за душу бл. п.

о. Микола Галушницького

прохор і Захннч

відбудеться в Четвер, дня 15. жовт-
ня 1925 о год. 9. рано в першій духов-
ного семінарі. На не Богослуження
запрошують підню і завізнич.
Сини і дочки.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар „Українського Наддні-
пряньського Театру О. Миткевич“:

Рогатин, селя „Просвіти“.
15.X. „Циганка Аза“.
16.X. „Дні нашого життя“.
17.X. „Вихрест“.
18.X. „Маруся Богуславка“.

Український Театр під дирекцією І.
Кочутяна.

Озирна, селя „Просвіти“.
Серед 14.X. „Княжна Чолопан“.
Четвер 15.X. „Барон Кіммель“.
П'ятниця 16.X. „Чесня Зузання“.
Золочів, селя „Шашкевич“.
Субота 17.X. „Сирітка Хаса“.
Неділя 18.X. „Натус“.

Український мішаний хор Д. Котика
четвер 15.X. Самбір.
п'ятниця 16.X. Самбір.
субота 17.X. Старий Самбір.
неділя 18.X. Старий Самбір.
у місторку 20. X. Дрогобич.
у середу 21. X. Дрогобич.
у п'ятницю 22. X. Борислав.

Українці Станіславського Повіт!
В неділю, дня 18. жовтня ч. р. в год.
1. попол. відбудеться в Станіславові
в селі „Українського Союзу“ при
вул. Таватого Мая Венедикте Віче
в справі земельної реформи. Україн-
ці! По вічу в тій самій селі Коопе-
ративна Академія. — За Комітет: д-р
Ю. Олександрович.

Жіночий Клуб УПТ. Ім. Ганни
Барвінок у Львові отирає з днем 1.
дистопада п. р. тижневий курс ручного
ткацтва для українського жіноцтва.
Місячна оплата 10 зол. Наука відбувати-
меться в дівочій школі ім. Шевченка при
вул. Моханського 12 у вечірніх годинах
від 6-8. Зголошення на курс приймає
Управа школи ім. Шевченка щодня від
год. 9-12.

З ініціати „Українського Товариства
Допомоги Емігрантам з України“ у
Львові за місяць вересня. З відкиту
Т-ва за минулий місяць вересень відно,
що воно працює в міру можливості.
Прибутки такі: добровільних жертв
зол. 870, членських вкладок вступило
зол. 321, за Касу Хорих зол. 38. Вид а т-
ки: допомог видано зол. 84, допомог-
позичок зол. 270, до Каси Хорих запла-
чено зол. 63. Товариству вчині ч-
ленських вкладок зол. 1.027, до Каси
Хорих зол. 126, допомог-позичок зол.

1.257. Всіх членів Товариства має
234, з них емігрантів 80, неемігрантів 145,
почесних членів 7; за місяць прибуло 11
нових членів; членські вкладки заплачено
80 членів, не заплачено атт 154 члени. Чи-
тальня Товариства має 1.152 томів кни-
жок, 13 газет та 22 журнали. За минулий
місяць в читальні перебувало 112 членів,
а до Товариства зверталось 210 осіб.
Просять записуватися в члени Товариства.
Адреса: Руща ч. 3, 3-й пош. 1-1

Дрібні оголошення.

БУШНІР робить нові і переробляє ста-
рі футра після найновіших фасонів
по дешевих цінах. Львів, вул. Підзамче
ч. 9. 614 3-3

ДЕШЕВИЙ місяцьниконне „Лінійний кра-
дія Памі! 30 золотий сальон, Йо-
паш, 40 дол. костюм, сиф Флік. вул. Бля-
Робота першокласна, харська ч. 20.
553 7-15

СТУДЕНТ прав, Учень Музичного Ін-
ституту з каяси спіку навязо перепис-
ку з багаторою панною, котра допомогла
би йому до укінчення студій. Письма до
„Діла“ під „Бавітон“.

РУТИНОВАНИЙ коншипент адвокат-
ський з повітовою і трибунальською
практикою як також з правом субститу-
ї пошукує негайно посади. Зголошення:
П. Пежанська для Р. А., Львів, вул. Пел-
чинська 22. 641 1-2

14 і 15 ж. м.

тягнення 1-ої класи.

Гол. виграна 400.000. Кількадесят
пигралих великих і 32.500 менш.
лигралих.

Шлий лос | Половина | Четверт

40 зол. | 20 зол. | 10 зол.

Зі згляду на зближаються те-
мін тягнення просимо спішитися з
заволеннями. Плати гро і пошто-
568 ні чеки даром. 7-7

Дім Банковий ШІЦ і ХАЕС,
Львів, пл. Маріївська 7.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Конц. через М. В. Р. і О. П. Школа
Крою і Шиття

„ЙОЛАНДА“

перенеслася з днем 15. жовтня до льво-
ня при вул. Баторого 34. (Ecole Fran-
caise) де прийматиметься зголошення на три-
місячний курс крою і шиття після найно-
віших і найлегших систем. — Інформа-
ції в канцелярії „Ecole Française“
638 Баторого 34. 1-4

ПЕЧІ і КУХНІ

нові ставить, старі переробляє
скоро і дешево у Львові і на
провінції

Михайло Галібей

638 Львів, Петра Снарги 5. 1-4

Розмножується подібно велика бі-
бліотечка! Кілька тисяч научних і бе-
летристичних книг і журналів в україн-
ській, рос., нім., польс., чеськ., мові та по-
ти. Багато рідких, вичерпаних, цінних творів.
Великий писаний каталог за кавією
3 зол. Відповідь на запити тільки за на-
дісланням згорі марок на 30 сот. А. Ка-
ратинський й, Коломия, Ягайлонська 40.
629 2-5

ПОДЯКА.

Отрим складаємо ширшу подяку
Впр. Отрим, які дня 25.IX. 1925 зпо-
лили відвести мошї бл. п. о. Пе-
тра Княжинського на місце
вічного супочинку, всім Вп. Па-
нам та Паням, нашим і Покійникам
знакомим за їхню участь в похоро-
нах, та всім, що в якийнебудь
спосіб причинилися до звеличення
сумного обряду й дружнім словом
і ділом несли нам розраду й по-
тіху в тяжкому горі.
Жінки, діти, сино ва, зять і внуки

Не пожалує!

Кождий, хто відвідає краєць-
ку робітню жіночих одягів

Марка Метай-Мітєвського

при вул. св. Йосифа 6. І. пов.

дістане елегантно викінчений кос-
том, плащ, або сукню по дуже
604 дешевих цінах. 3-5

Загальний Зїзд УПТ-ва

відбудеться в понеділок дня 2-го листопа-
да ш. р. год. 9-30 рано в селі Музичного
Товариства ім. ЛИСЕНКА, вул. Шашке-
вич ч. 5. зі спільним порядком денним.

1. Отворення Загального Зїзду і відчи-
тання протоколу з останнього Загального
Зїзду.
2. Вибір комісії статутної, організа-
ційної, персональної і комісії Матка.
3. Звіт Головної Управи.
4. Звіт контрольного Комітету.
5. Удільня абсолютної.
6. Зміна статуту УПТ-ва.
7. Вибір голови УПТ-ва.
8. Вибір 12 членів Головної Управи і 3
заступників.
9. Вибір контрольного Комітету (5 чл.)
і заступників.
10. Вибір розсудного Суду (5 членів).
11. Ухвалення рішень членської маси.
12. Внески та заплати.

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ТОВАРИСТВА

Янів пр. Стоцький пр.
Голова. Секретар.
634 2-2

Краса — Приваба — Гігієна.

Останні, ще невідомі випадки для
жіноцтва: Косметичні та гігієнічно-
охоронні. — Помігайтеся каталогів,
прикладаючи на присилку ларку.
Bydgoszcz, Labor, skrzynka poczt. 61.
501 5-12

КОЧКУРС.

Головний Виділ Товариства „Просвіта“
у Львові уряджує при допомозі Ковачого
Товариства „Сільський Господар“ 5-мі-
сячний господарський курс в господар-
сько-садничій школі в Миловані (то-
млянського повіту).

Курс триватиме від дня 1. листопада
1925 до 30. березня 1926 року. Одно-
часно з сям розписує Головний Виділ кон-
курс на приїзти до школи 30 учасників
з прямицями і удержанням під отсими
умовами:

- 1) зголошуватися можуть мушники в ві-
ці 16—36 літ, що укінчали найменше на-
родно школи;
- 2) кожний учасник має мати свою одіж
білу і постіль;
- 3) учасники платять за удержання, о-
пал, світло і науку по 30 золотих місячно
з гори. Хто впадатиме з гори повну квоту
за всі 5 місяці, платять лиш 130 золотих
за весь час тривання курсу.

Програма курсу: (на основі програми
затв. між. рільництва з 29. X. 1923. Ч.
2419—R—IV.)

- 1) Предмети загальної освіти;
- 2) Основні відомості з науки природи,
підготовлюючи до фахових предметів;
- 3) Фахові предмети: рільництво, годів-
ля, молочарство, городництво, садни-
цтво, адміністрація і господарське книго-
водство, ветеринарія, ласичництво;
- 4) Питання з господарського законо-
давства і народного господарства та
кооператива;
- 5) Гігієна;
- 6) Практичні господарські яврави.

Зголошення на курс належить вносити
поручено на адресу: Господарсько-садни-
чна Школа в Миловані п. Стрингані
(Strybanec).

Про приймття і день приїзду повідомить
кожного Управу школи.

Львів, дня 25. вересня 1925.

За Головний Виділ Т-ва „Просвіта“

540 у Львові: 3-2

Д-р І. Брай, С. Магала

м. голова, за секретаря.

За Крає, Т-во господарське „Сільський

Господар“ у Львові:

Інж. Ю. Павличковський, М. Творидло,

м. голова, директор.

За Управу Школи в Миловані:

Інж. Енгел Брилинський

директор.

Ширіть наш часопис!